

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΥΤΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1966

Ἀγαπητοὶ Ἐταῖροι, Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Πρὸ πάσης ἄλλης λογοδοσίας τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρείας θὰ προτάξῃ καὶ ἐφέτος τὸ μνημόσυνον τῶν κατὰ τὸ 1966 ἐκλιπόντων ἐταίρων καὶ συναγωνιστῶν ἐν τῷ στίβῳ τῆς ἐπιστήμης.

Ἐκ τῶν ξένων αὐτῆς ἐταίρων ἀπώλεσεν ἡ Ἐταιρεία εἰς βαθὺν γῆρας τὸν ἐπίτιμον σύμβουλον αὐτῆς διαπρεπῆ καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Oslo—πρώην Χριστιανίας—Sam Eitrem.

Ὁ καλοκάγαθος Νορβηγὸς σοφὸς ὑπῆρξε σπουδαῖος κλασσικὸς φιλόλογος, βαθὺς μελετητὴς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς θρησκείας καὶ τῆς δαιμονολογίας. Ἐδημοσίευσεν μετ' ἄκρας εὐσυνειδησίας πλείστους ἀρχαίους μαγικοὺς παπύρους καὶ πολλὰς περὶ δαιμονολογίας μελέτας, προσφάτως δὲ μόλις καὶ τὴν β' ἔκδοσιν τοῦ λαμπροῦ περὶ τῆς δαιμονολογίας ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ ἔργου του. Θερμὸς ἐπίσης ὑπῆρξε καὶ ὁ φιλελληνισμὸς τοῦ Eitrem.

Τῶν Ἑλλήνων νεκρῶν ἐταίρων ἡ χορεία ὑπῆρξε δυστυχῶς πολυάριθμος κατὰ τὸ 1966, καθίσταται δὲ πενθιμωτέρα διὰ τὰς βαθείας πληγὰς τὰς ὁποίας ἐπέφερον ὁ θάνατος εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν οἰκογένειαν καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρείας, πληγὰς, αἵτινες, φεῦ, συνεχίσθησαν ἀπηνεῖς καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Οὕτως, ὅπως αἰφνιδίως, ἐν τῇ ἀκμῇ ἀκόμη τῆς ἡλικίας των

καὶ ἐν πλήρει δράσει, μᾶς ἀφήρασεν ὁ θάνατος τοὺς ἐφόρους ἀρχαιοτήτων Νικόλ. Βερδελῆν καὶ Σεραφ. Χαριτωνίδην, τρανὰ δείγματα τῆς ἐπιστημονικῆς ἰκανότητος τῶν ὁποίων μαρτυροῦσι τοῦ μὲν πρώτου, πλὴν ἄλλων, καὶ αἱ περὶ τοῦ κορινθιακοῦ διόλκου σημαντικαὶ ἔρευναι, τοῦ δὲ δευτέρου πλείονες ἀρχαιολογικαὶ μελέται, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἤδη ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρείας ἐκτυπούμενον συμπλήρωμα τοῦ Corpus τῶν ἐπιγραφῶν τῆς Μυτιλήνης.

Τὴν προσφιλῆ μνήμην τῶν τραγικῶς ἐκλιπόντων δύο τούτων συναδέλφων θέλει τηρήσει ἐσαεὶ ζωηρὰν ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία.

Τριπλοῦν καὶ βαρύτερον ἐπίσης πλῆγμα ὑπέστη ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν διὰ τῆς ἀπωλείας τριῶν ἐκ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλων καὶ πολυτίμων συνεργατῶν της : τοῦ Κ. Ρωμαίου, τοῦ Σ. Κουγέα καὶ τοῦ Ἰ. Καλιτσουνάκη.

Ὁ Ρωμαῖος, ἔφορος ἀρχαιοτήτων κατ' ἀρχάς, καθηγητῆς ἔπειτα τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ ἀκαδημαϊκός, ὑπῆρξε διαπρεπέστατος ἀρχαιολόγος, ὅστις ἐποδηγέτησε τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐπιστήμην καὶ διὰ τῶν ὑποδειγματικῶν αὐτοῦ ἀνασκαφῶν, περὶ ὧν ἐδημοσίευσε περισπούδαστους μελέτας, καὶ διὰ τῆς καρποφόρου αὐτοῦ διδασκαλίας.

Οὐδεμία περιοχὴ τῶν γνώσεων καὶ τοῦ πνεύματος ἀφῆκεν ἀδιάφορον τὸν Ρωμαῖον : ἡ τοπογραφία, ἡ ἱστορία, ἡ θρησκευολογία, ἡ λαογραφία, ἀλλ' ἰδίᾳ ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ τέχνη, τῆς ὁποίας ἐθεράπευσεν ὅλους τοὺς κλάδους, ὑπῆρξαν τὰ πεδία τῆς πάντοτε ἀποδοτικῆς του ἀσχολίας.

Διὰ τῶν στοχαστικῶν του καὶ φιλοσοφημένων μελετῶν ἀπέδειξεν ὁ Ρωμαῖος τρανῶς ὄχι μόνον τὴν ὀξείαν ἐπιστημονικὴν του κρίσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν βαθεῖαν αἴσθησιν τοῦ ὠραίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὅσον οὐδεὶς ἄλλος Ἕλλην ἀρχαιολόγος ἐνεβάθυνε.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ρωμαίου ἐκλείπει εἰς τῶν τελευταίων ἐκπροσώπων τῆς παρελθούσης ἀρχαιολογικῆς γενεᾶς, ἡ ὁποία προήγαγε τὰς ἐν Ἑλλάδι ἀρχαιολογικὰς σπουδὰς καὶ ἐτίμησε διεθνῶς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐξοχος ἐπίσης διδάσκαλος καὶ ἄριστος ὁδηγὸς εἰς τὴν ἱστορίαν ὑπῆρξε καὶ ὁ Σωκρ. Κουγέας.

Ἐπιστήμων ἐρευνητῆς καὶ ἱστορικὸς μὲ ποικίλα διαφέροντα συνεδέθη ἀνεκαθεν στενότερα πρὸς τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ μάλιστα τὴν ἐπιγραφικὴν.

Νοῦς ὄξυς μὲ εὐρυτάτην παιδείαν, ἄνθρωπος σταθερῶς προσηλωμένος εἰς τὰς ἰδεολογικὰς του πεποιθήσεις, ἄκαμπτος ἀγωνιστής, διετέλεσεν ὁ Κουγέας ἐπὶ μακρὰ ἔτη μία μεγάλη μορφή τοῦ πνευματικοῦ βίου τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ τρίτος τῶν μεγάλων νεκρῶν μας Ἴω. Καλιτσουνάκης ἐκαλλιέργησεν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν ὡς καθηγητῆς εἰς τε τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ τοῦ Βερολίνου.

Ὡπλισμένος μὲ βαθεῖαν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν καὶ μακρὰν διδακτικὴν πείραν παρέσχεν ὁ Καλιτσουνάκης διὰ τῶν συγγραμμάτων του μεγάλα δείγματα τῆς τε φιλολογικῆς καὶ τῆς γλωσσικῆς αὐτοῦ ἐρευνητικότητος καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς του ἀκριβολογίας. Ἡ καθαρότης τῆς σκέψεώς του, ἡ σαφήνεια τῶν ἰδεῶν του, ἡ νηφαλιότης του, ὁ πειστικὸς καὶ γαλήνιος λόγος του καὶ τὸ συμβιβαστικὸν του ἦθος, θὰ παραμείνουν πάντοτε ζωηρὰ εἰς τὴν μνήμην ὄσων τὸν ἐγνώρισαν.

Ἐθρήνησεν ἐπίσης ἡ Ἑταιρεία τὸν πρόωρον θάνατον δύο τῶν μελῶν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς της : τοῦ Δ η μ η τ ρ ί ο υ Δ η μ η τ ρ α κ ά κ η, δικηγόρου καὶ καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. καὶ τοῦ Κ ω ν σ τ. Μ α υ ρ ο μ μ ά τ η, ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀνδρῶν ἀξιαγάστου ἠθους καὶ εὐθύτητος.

Μεγάλως ἐπίσης ἐλυπήθη ἡ Ἑταιρεία καὶ διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτῆς ἐταίρου, ἐπιφανοῦς ναυτικοῦ συγγραφέως καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Δ η μ η τ ρ ί ο υ Φ ω κ ᾶ, τοῦ Συμβούλου τῆς Στρατ. Δικαιοσύνης Κ ί μ ω ν ο ς Π ρ ι ν ᾶ ρ η, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου Π ε ρ. Π α ρ α σ κ ε υ ο π ο ὑ λ ο υ, τοῦ ἀρχιτέκτονος Σ ω τ η ρ ί ο υ Μ α γ ι ᾶ σ η, τοῦ γυμνασιάρχου Κ. Ρ ο ῦ ν ι ο υ καὶ

τοῦ δικηγόρου Διονυσίου Διαμαντοπούλου, οἵτινες πάντες μετ' ἐξαιρέτου πάντοτε στοργῆς παρηκολούθησαν τὸ ἔργον μας.

Μεταβαίνοντες ἤδη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν ἀναφέρομεν ὅτι, εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Συμβούλου τῆς Ἐταιρείας Καλιτσουνάκη δημιουργηθέντος κενοῦ, τὸ Συμβούλιον ἐξέλεξε τὸν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν καθηγητὴν τῆς κλασσικῆς φιλολογίας κ. Στυλ. Κορρέν, πρῶτον ἐπιλαχόντα κατὰ τὰς πέρσι γενομένας ἀρχαιρεσίας.

Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὸ ἀνασκαφικὸν ἔργον τῆς Ἐταιρείας, ὅπερ διεξήχθη εἰς 20 καὶ 1 μέρη τῆς Ἑλλάδος.

. . . . .

[Ἔπεται ἡ ἔκθεσις περὶ τῆς ὁποίας βλ. τὸ Ἔργον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας κατὰ τὸ 1966].

. . . . .

Τοιοῦτον ὑπῆρξε Κυρίαὶ καὶ Κύριοι τὸ Ἔργον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας κατὰ τὸ 1966. Ἔργον ἐκπροσωποῦν σπουδαίαν ἐκδήλωσιν τῆς πνευματικῆς αὐτῆς κατευθύνσεως καὶ ἀντάξιον τῆς ὑπερεκατονταετοῦς ἱστορίας τοῦ Ἰδρύματος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Κ. ΟΡΛΑΝΔΟΣ